

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

1. Obszary aktywności podlegające ocenianiu: mówienie, słuchanie, czytanie ze zrozumieniem, pisanie.
2. Sposoby sprawdzania edukacyjnych osiągnięć uczniów: odpowiedź ustna z trzech ostatnich lekcji bądź na bieżąco, kartkówka z lektury bądź z trzech ostatnich lekcji, sprawdzian po każdym dziale, praca klasowa dotycząca lektur lub poznanych form wypowiedzi, recytacja fragmentów prozy lub poezji – jedna w semestrze, analiza i interpretacja tekstu poetyckiego, fragmentu prozy, dzieła ikonicznego na bieżąco, dyktando – jedno w semestrze, referaty w razie potrzeb, konkursy przedmiotowe.
3. Prace klasowe, testy czytelnicze i wypracowania oceniane są wg modelu odpowiedzi.
4. Uczeń trzy razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (tzw. np.).
5. Ocena za aktywność na lekcji może być wstawiona po jednej lub wielu lekcjach.
6. Oceny otrzymywane na lekcjach ze sprawdzianów, prac klasowych, testów, kartkówek są jawne i nie podlegają dyskusji; z wyjątkiem pomyłek związanych z punktacją itp.
7. Ocena na pierwszy semestr i koniec roku szkolnego jest wystawiana na podstawie ocen bieżących, przy czym jeśli uczeń nie zaliczył w ciągu roku/semestru pozytywnie przynajmniej połowy prac klasowych, testów, sprawdzianów obejmujących duże partie materiału (np. epoka, dział) nie może otrzymać oceny pozytywnej. Oceny z aktywności, referatów, zadań domowych nie mogą decydować o pozytywnej ocenie.
8. Prace klasowe, testy, sprawdziany, obejmujące większą partię materiału, epokę, dział muszą być zapowiedziane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem (inne formy takiej zapowiedzi nie wymagają).
9. Uczeń ustala z nauczycielem drugi termin napisania pracy klasowej, sprawdzianu itp. jeśli z usprawiedliwionych przyczyn nie mógł być obecny w pierwszym terminie.
10. Uczeń ma możliwość poprawienia pracy klasowej, czytania ze zrozumieniem, testu lub sprawdzianu, czyli form sprawdzających obszerniejszą partię materiału w ciągu tygodnia od daty uzyskania negatywnej oceny.
11. Obowiązkiem ucznia jest noszenie książki i zeszytu przedmiotowego!
12. Uczeń aktywnie bierze udział w lekcji. Gdy chce coś powiedzieć, zgłasza się i jeśli nauczyciel go wskaże, odpowiada
13. Uczeń ma prawo być nieprzygotowanym do lekcji na drugi dzień po usprawiedliwionej nieobecności w szkole (nie dotyczy sprawdzianów zapowiedzianych z kilkudniowym wyprzedzeniem)
14. Uczeń, który był nieobecny na zajęciach, ma obowiązek jak najszybciej uzupełnić zaległości (po jednodniowej nieobecności już na drugi dzień, a po dłuższej – w terminie i zakresie uzgodnionym z nauczycielem).
15. Poza formami aktywności, za które uczeń otrzymuje stopień szkolny, wpływ na ocenę mają: stosunek do zajęć i postawa na lekcjach, zaangażowanie i wysiłek włożony w wykonywanie zadań, systematyczność i samodzielność wykonywania prac, oryginalność i pomysłowość, kultura języka.
16. Ocena na koniec semestru lub roku nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych, gdyż oceny z różnych form aktywności ucznia posiadają różne wagi (wartości).
17. Na koniec semestru lub roku szkolnego nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów i dopytywania w celu poprawienia zaproponowanej oceny klasyfikacyjnej. Uczeń, który nie zgadza się z zaproponowaną oceną roczną, ma prawo, na wniosek swoich rodziców skierowany do dyrektora szkoły, przystąpić do sprawdzianu przed komisją oceniającą jego wiedzę i umiejętności, a uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał ocenę niedostateczną, ma prawo zdawać egzamin poprawkowy.
18. Szczegółowe kryteria na poszczególne oceny.

Wymagania na ocenę celującą spełnia uczeń, który:

- wykazuje się znajomością i umiejętnością interpretacji tekstów kultury oraz treści z nauki o języku, wykraczających poza postawę programową, poznanych w procesie samokształcenia.

- Posługuje się bogatym stylem o wyraźnych cechach indywidualnych i charakterze erudycyjnym z pełną świadomością funkcji środków językowych,
- Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętności, umiejętnie dzieli się nimi z innymi
- Formułuje zdania problemowe o dużym stopniu trudności i samodzielnie je rozwiązuje
- Sprawnie analizuje i syntetyzuje nowe zagadnienia bez pomocy nauczyciela
- Krytycznie ustosunkowuje się do różnych opinii, koncepcji i teorii
- Samodzielnie wybiera metodologię badań,
- Dokonuje w sposób twórczy analizy i interpretacji różnych tekstów kultury. Wykorzystuje szerokie konteksty stosując pojęcia z poetyki dzieła literackiego, filmowego i malarskiego,
- Wykazuje się znajomością literatury najnowszej, współczesnych zjawisk kultury, samodzielnie je omawia i komentuje,
- Analizuje współczesne zjawiska językowe,
- Osiąga sukcesy w konkursach na szczeblu szkolnym i wyższym oraz olimpiadzie przedmiotowej

Wymagania na ocenę bardzo dobrą, spełnia uczeń, który:

- opanował treści programowe i umiejętności na poziomie rozszerzonym, opisane w dwupoziomowym planie wynikowym,
- sprawnie i w sposób pogłębiony i analizuje, interpretuje i porównuje różne teksty kultury, uwzględniając ich specyfikę,
- posługuje się pojęciami charakterystycznymi dla różnych tekstów kultury,
- samodzielnie ustosunkowuje się do różnych teorii, koncepcji, opinii, opracowań krytyczno-literackich,
- w sposób krytyczny wykorzystuje różne źródła informacji, formułuje samodzielne sądy wartościujące,
- posługuje się sprawną i poprawną polszczyzną, świadomie i celowo stosuje środki językowe, wykazuje się bogactwem leksykalnym, swobodnym, jasnym stylem dostosowanym do wypowiedzi,
- charakteryzuje samodzielnie różne zjawiska najnowszej literatury i współczesnej kultury,
- dostrzega, analizuje i poprawia błędy językowe w wypowiedziach własnych i cudzych,
- buduje samodzielnie przejrzyste wypowiedzi (ustne i pisemne) z rzeczową argumentacją, samodzielnymi sądami, opiniami autorytetów, funkcjonalną kompozycją,
- odczytuje trudne utwory na poziomie znaczeń metaforycznych, omawia sposoby nawiązań do tradycji kulturowej w analizowanych tekstach.

Wymagania na ocenę dobrą, spełnia uczeń, który:

- opanował treści programowe i umiejętności na poziomie (K,P,R)
- poprawnie analizuje i interpretuje teksty literackie oraz inne teksty literackie oraz inne teksty kultury określone podstawą programową,
- funkcjonalnie posługuje się pojęciami teoretyczno-literackimi, uwzględnia poetykę różnych tekstów kultury,
- sprawnie wypowiada się we wszystkich formach gatunkowych z poziomu podstawowego i podejmuje próby wypowiedzi z zakresu rozszerzonego,
- poprawnie czyta ze zrozumieniem wskazane w programie teksty, ich różnorodne sensy na poziomie znaczeń metaforycznych i symbolicznych,
- funkcjonalnie stosuje różne teorie, opinie krytyczno-literackie,
- świadomie korzysta z różnych źródeł informacji,
- podejmuje próby formułowania samodzielnych sądów wartościujących,

- odczytuje podstawowe teksty na poziomie znaczeń metaforycznych,
- przywołuje odpowiednie konteksty
- wskazuje nawiązania do tradycji w różnych tekstach,
- posługuje się poprawną polszczyzną, sprawnym stylem, unika rażących uchybień,
- dostrzega błędy językowe,
- buduje wypowiedzi poprawne, komunikatywne, uporządkowane kompozycyjnie,
- omawia najbardziej charakterystyczne zjawiska we współczesnej kulturze.

Wymagania na ocenę dostateczną, spełnia uczeń, który:

- opanował treści programowe i umiejętności na poziomie (K i P)
- analizuje i interpretuje teksty literackie wskazane w podstawie programowej, poprawnie realizując schemat analiz i interpretacji,
- poprawnie wykorzystuje podstawowe pojęcia z poetyki, sporadycznie zauważ ich funkcje,
- wypowiada się we wszystkich formach gatunkowych z zakresu podstawowego,
- przywołuje ze zrozumieniem opinie krytyczno-literackie,
- selektywnie korzysta z różnych źródeł informacji,
- formułuje proste sądy wartościujące i częściowo poprawne wnioski,
- odczytuje teksty na poziomie znaczeń dosłownych, podejmuje próby odszyfrowania znaczeń metaforycznych,
- przywołuje podstawowe konteksty,
- rozpoznaje nawiązania do tradycji,
- wymienia podstawowe zjawiska we współczesnej kulturze,
- posługuje się językiem, w którym błędy nie zakłócają komunikacji, poprawnym stylem adekwatnym do formy wypowiedzi, starając się zachować jednorodność stylu, dostatecznym słownictwem,
- buduje wypowiedzi podporządkowane tematowi, częściowo odtwórcze z dostateczną argumentacją, dość spójną pod względem kompozycyjnym,
- dostrzega błędy językowe.

Wymagania na ocenę dopuszczającą, spełnia uczeń, który:

- opanował treści programowe z umiejętnościami na poziomie K,
- dokonuje analizy, interpretacji tekstów wskazanych w podstawie programowej, realizując przynajmniej częściowo schemat analizy i interpretacji tekstów,
- wykorzystuje podstawowe pojęcia z poetyki,
- podejmuje próby wypowiedzi w formach wypowiedzi z zakresu podstawowego,
- czyta ze zrozumieniem teksty na poziomie podstawowym,
- korzysta z podstawowych źródeł informacji ,
- formułuje częściowo poprawne wnioski odtwórcze, sądy,
- odczytuje najistotniejsze sensy na poziomie znaczeń dosłownych,
- sporadycznie formułuje stereotypowe sądy wartościujące,
- sporadycznie przywołuje konteksty,
- sporadycznie wskazuje nawiązania do tradycji
- wyraźne odstępstwa od normy, ubogie słownictwo, niejednorodność stylistyczna nie zakłócają komunikacji,
- buduje wypowiedzi w większości podporządkowane tematowi, na ogół spójne z częściowo poprawną argumentacją.